

Трофімова-Герман Аліна
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
alinatrofimovaherman@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-0857-4514>

ЗАСТОСУВАННЯ SOCRATIVE ДЛЯ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК СТУДЕНТІВ З МОВНИХ ДИСЦИПЛІН

***Summary.** Every day information technologies are becoming more and more powerful means of providing teaching-learning process, especially in terms of online education. The Socratic can be used as an instrument of diagnostic assessment of knowledge, skills and subskills of the students learning foreign languages at any stage, within any topic or aspect of the language. Its function is to help the tutor to find out any student's problem areas and work out some remedial activities to eliminate them. The variety of options available for test organization allows the tutor to present the test in the most appropriate form. Automatic evaluating mechanism is a noticeable advantage of this application as well as its property to create pdf-files.*

***Key words:** Socratic, teaching foreign languages, diagnostic assessment of knowledge, skills and subskills, online testing, tutor's creativity, variety of tests.*

На сучасному етапі стрімкого впровадження онлайн навчання у закладах вищої освіти України інформаційні технології відіграють дедалі важливішу роль у викладанні різноманітних дисциплін, особливо іноземних мов. Перед викладачами відкриваються безмежні можливості інформаційного простору, однак не в усіх є можливість однаково якісно та швидко опанувати новітні інформаційно-технічні винаходи.

Якщо з проведенням лекцій онлайн викладачам вдалося впоратися досить легко, то організація практичних занять з іноземних мов, а особливо здійснення поточного оцінювання повсякденної навчальної діяльності студентів, у багатьох викликали певні складнощі. Саме тому, ми вважаємо за доцільне розглянути в цьому контексті додаток Socratic.

Основною функцією поточного оцінювання є забезпечення регулярного зворотного зв'язку в навчанні іноземній мові, оскільки якісне формування мовленнєвих навичок неможливе без їх системного тренування. Воно дає можливість викладачеві виявляти, наскільки ефективно здійснюється процес опанування нових знань та умінь, ідентифікувати характер та зміст труднощів,

що виникають. Це значно полегшує вибір методів подання інформації для викладача та процес її сприйняття і засвоєння студентом.

Додаток Socrative надає викладачеві широкі можливості для здійснення систематичного поточного контролю. Зареєструвавшись на відповідному сайті, викладачеві надається особистий простір (Room), ім'я якого формується автоматично. У цьому просторі педагог може створювати завдання відповідно до вимог мовної дисципліни, що викладається, та потреб певної теми. Варто зауважити, що використання цього додатку є доречним на заняттях при вивченні усіх аспектів мови, а саме фонетики, граматики та лексики, що зокрема сприяє формуванню чотирьох базових мовленнєвих навичок [1, с. 7]. При формуванні тесту (quiz) можливо обирати форму питання. Є такі опції як множинний вибір (Multiple Choice), правда/неправда (True/False), коротка відповідь (Short Answer). Розглянемо кожен вид питання окремо.

У запитаннях із запропонованими варіантами відповіді викладач самостійно обирає їхню кількість, а також є можливість проілюструвати запитання за допомогою малюнку або фото, що завантажується зручним способом. Окрім того, фото або малюнки можуть також бути варіантами множинного вибору. Подібна функція особливо стане у нагоді при підготовці тестів для студентів, котрі тільки починають вивчати іноземну мову. Хоча, залежно від ступеню креативності викладача, контент тексту та малюнку можуть бути по-різному застосовані у завданні й для студентів з високим рівнем володіння іноземною мовою. Ще однією корисною функцією є додавання пояснення до тестового запитання за бажанням викладача. Ця опція, як і додавання ілюстрації до питання та до пояснення, досяжна також і для решти форм запитання.

Питання із варіантами відповіді «правда/неправда» є зручними для бліц-опитування, що дозволяє заощадити час на занятті; а також для тренування концентрації уваги у випадку формулювання тексту питання із застосуванням частки «не» для провокування дисонансу з варіантами відповіді.

Опція «коротка відповідь», насправді обмежується 10 000 знаків, а отже, за потреби може вмістити есе або текст іншого типу письмового завдання [2]. Також при створенні питань даного типу є можливість вказати декілька варіантів правильної відповіді, які будуть використані системою при автоматичній перевірці відповідей на це запитання. Наприклад, якщо відповіддю на питання такого відкритого типу є коротке речення, то серед правильних варіантів можна вказати написання першого слова у реченні з великої та маленької букви, з крапкою в кінці або без неї, з пробілом після коми або без нього. Однак, це можливо лише у випадках, коли питання синтаксису не є предметом вивчення. Кількість таких варіантів необмежена. У іншому випадку, викладачеві доведеться перевіряти подібні питання вручну.

Загальна кількість запитань у тесті може сягати 1000 [2]. Однак, якщо говорити про поточне оцінювання, то від десяти до двадцяти питань буде достатньо для об'єктивної оцінки засвоєних студентом знань та вмінь. Ми вважаємо за доцільне проводити подібне тестування щотижня, оскільки такий підхід спонукає студентів щоразу повторювати вивчений матеріал та застосовувати його на практиці під час тесту. Найкраще проводити цю активність на початку заняття, що дає можливість студентам зосередитись та згадати необхідну інформацію, з якою пізніше можна буде працювати протягом заняття. За тривалістю тест не має перевищувати 15- 20 хвилин.

Іноді можливим є використання вікторини для подання нового навчального матеріалу, тобто для активізації пізнавальної діяльності студентів. В такому випадку, головною її функцією буде формування проблемного запиту, що потребує неодмінного вирішення, а отже, сприятиме успішній фіксації нових знань у довготривалій пам'яті.

Крім того, регулярне виконання такого виду роботи сприятиме формуванню у студентів стресостійкості щодо тематичних, семестрових, річних та інших контрольних робіт, оскільки така діяльність буде для них вже звичною,

що значно підвищить їх можливість зосередитись на запитаннях тесту, а не на страху, хвилюванні та збентеженості.

Однією з переваг цього додатку є миттєва зручна система автоматичної перевірки відповідей студентів. Робота під час тестування здійснюється наступним чином. Викладач відкриває студентам доступ до певного тесту, і коли вони заходять до нього, вказавши своє ім'я, у викладача на екрані з'являється таблиця з іменами та клітинками з номером питання, які заповнюються в момент надання студентом відповіді. На наш погляд, цей механізм є зручним, оскільки викладач має змогу спостерігати та коригувати процес виконання тесту, контролювати час виконання тесту як цілою групою, так і кожним окремим кандидатом. Працюючи на певній навчальній платформі, викладач має змогу демонструвати свій екран студентам, попередньо приховавши імена учасників тестування, або відмітки про коректність вказаних відповідей, або і те, і інше одночасно.

Результати тестування доступні відразу після завершення тесту. Окрім випадків, коли використовувалися питання відкритого типу без зазначених викладачем правильних варіантів відповіді. Бали підраховуються згідно із кількісним значенням, запрограмованим викладачем під час створення тесту, а також автоматично відображується оцінка у процентному співвідношенні [2]. Студент може відразу побачити свою оцінку, за умови, що викладач, налаштовуючи параметри онлайн-тесту, зробив це можливим. Іншим способом повідомити учасника тестування про результат є можливість автоматичного створення файлу у форматі pdf, який міститиме текст (за наявності малюнки/фото) питань та варіантів відповідей, а також відмітку про коректність/некоректність обраної студентом відповіді та кількість балів. Це дає змогу не лише викладачеві робити висновки, але й учневі опрацювати незасвоєні питання, що вагомо полегшує здійснення індивідуальної взаємодії в умовах дистанційного навчання.

Ще однією безперечною перевагою Socrative є можливість автоматичного створення копії тесту у вигляді файлу у форматі pdf, а також, файлу з аналізом сумарного результату групи за кожним окремим питанням тесту. Існують також інші додаткові опції у платній версії додатку. Зазначені вище перспективи допомагають викладачам ефективніше організовувати навчальний процес та заощаджувати велику кількість часу.

Серед недоліків досліджуваного додатку варто зазначити вірогідність списування учасниками тесту необхідної інформації, яка водночас зводиться до мінімуму завдяки контролю інтенсивності появи відповідей на екрані викладача, обмеженості у часі та у цьому зв'язку неможливості використати гаджет, на якому виконується тест, для пошуку невідомої інформації. Є також ризик переривання тесту через неякісний інтернет-зв'язок, в такому разі учасникові доведеться почати роботу знову. Однак, в сучасних умовах організації навчання онлайн ці недоліки не вважаються вагомими.

Таким чином, використання додатку Socrative для здійснення поточного оцінювання знань, умінь та навичок студентів з мовних дисциплін є доцільним та ефективним в умовах сучасних реалій дистанційного навчання. Серед його переваг можна зазначити легкість застосування як для викладачів так і для студентів, автоматичну перевірку тестів та зручну інтерпретацію результатів, забезпечення здійснення індивідуального підходу, заощадження часу та підвищення ефективності процесу навчання іноземним мовам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ayhan Kaya, Nuri Balta Taking Advantages of Technologies: Using the Socrative in English Language Teaching Classes. International journal of Social Sciences and Education Studies. 2016. Vol. 2, No. 3. P. 4-12
2. Advice and answers from the Socrative Team. URL: <https://help.socrative.com/en/collections/1249900-getting-started> (дата звернення 25.04.2021).